

Infoblad för Undulat (*Melopsittacus undulatus*)

Enligt Djurskyddsmyndighetens regler.

URSPRUNG och UNDULATER SOM SÄLLSKAPSDJUR

Undulater är den vanligaste sällskapsfågeln idag. De blir lätt tama, är lagom stora och har ett spännande beteende med allt ifrån tjatter, rop och härmningar. Dessa fåglar är mycket sällskapliga och har du inte väldigt mycket tid över för att tillgodose deras behov är det alltid bäst att ha flera undulater. Börja med en ensam fågel, och lägg ner mycket omsorg på att få den tam och introducera sedan sällskap till den. Många ensamma undulater är tystlåtna och lite apatiska –tecken på att de inte är lyckliga. Du kan ha två fåglar av samma eller motsatt kön, de brukar trivas bra ihop oavsett. Båda könen kan bli lika tama.

I vilt tillstånd lever de på Australiens grässtätt. De lever i flock och håller sig till samma partner livet ut. De blir 18-20cm långa och väger omkring 28 gram. I naturen är de gröna med gul mask. Idag finns en mängd framavlade färger. De lever normalt i runt tio år men kan bli äldre. Det förekommer också en utställningsvariant som kallas för "Engelsk undulat" som är större, kraftigare och lugnare än vanlig undulater.

Hos de flesta färgvarianterna är hanens vaxhud ovanför näbben blå och honans brun skillnaden syns tydligt från 10-12v. ålder. Vid stor vana kan man avgöra könet från 6-7v. ålder, innan dess är alla undulaters vaxhud babyblå. På en ung fågel går vågteckningen på huvudet nästan ända fram till vaxhuden och näbben är mörkare och ögonen har ingen vit ring kring irisen. Lite problem kan det skapa idag hos alla framavlade färger. Enfärgade fåglar har ingen vågteckning, brokiga får ingen vit ring kring iris när de blir vuxna och kan ha kvar vågteckningen långt fram i pannan även då.

Barns naturliga djurkontakt utvecklar deras förmåga att sätta sig in i andras känslor, önskingar och behov. De växer i lagom takt med uppgiften att kunna ta hand om sin vän, men glöm inte att det alltid en vuxen som har slutligt ansvar för skötsel, utfodring och att djuret får bästa möjliga levnadsvillkor.

BUREN och BURSKÖTSEL

Buren ska vara minst 70x45x60cm enligt djurskyddsmyndighetens regler, En bur kan aldrig bli för stor! Placera buren ljus, i rumstemperatur och fritt från drag. Tänk på att inte vädra rummet så länge buren står där - behöver Du vädra, flytta buren till ett annat rum. Bottenmaterialet kan bestå av papperspellets (Toalätt), fågelsand eller sandpapper, inte tidningar som kan ge diarré. Om du inte har lagom grov sand på botten behöver du en skål med sand för deras matsmältning. Sätt gärna en UV-lampa ovanför buren, den hjälper din fågel hålla sig frisk och bilda eget D-vitamin, vilket i sin tur hjälper kalkupptagningen. De flesta blir också mycket piggare över vinterhalvåret om det får tillgång till extra "solljus". Sommartid kan de bo utomhus i en voljär. Tänk på att alltid skydda fågeln mot drag, kyla, direkt solsken och eventuella rovdjur.

Renligheten är mycket viktig, det bästa är om man använder foder- och vattenautomater som sitter utanpå buren, för då kan fågeln inte förorena dem. Du ska byta vatten, mat och tvätta badkaret, vatten- och foderautomaterna varje dag.

I buren bör det finnas sittpinnar av olika material (trä, rep och betong) och i olika tjocklekar, gärna obesprutade naturgrenar av t.ex. äppelträd eller björk. Tvätta alltid av grenarna innan du sätter in dem i buren. Placera inte pinnarna så att spillning hamnar i mat och vattenskalarna. De behöver även få bada i ett badkar med ljummet vatten varje dag för att hålla fjädrarna i trim. Fågelns näbb och klor växer hela tiden, då passar t.ex. betong eller pimpstenspinnar bra att slita ner dem på. Det är mycket intelligenta fåglar som behöver rikligt med leksaker och utmaningar för att trivas. Variera material och färger, det finns massor att välja på! Går det att pilla sönder eller pingla med så brukar det vara skoj! Alla leksaker behöver inte finnas i buren samtidigt utan kan bytas ut ofta för att stimulera fågeln.

FODER

Undulater är gräsfrötare så en fröblandning anpassad för dem tillfredsställer deras behov på bästa sätt. De kan också gärna utfodras med pellets istället för fröblandning eller som komplement. Pellets ger dem en mer komplett näring men inte lika mycket sysselsättning som fröerna. Upp till 6 månaders ålder samt vid häkning och ruggning bör de ha fri tillgång på äggkräftfoder, annars runt 2-3tsk/vecka.

För att ytterligare variera kosten och öka stimulansen kan de få godisräckers och hirskolvar. Hirskolvar är favoritgodiset men tänk på att inte ge mer än 6 cm hirskolv/dag till friska fullvuxna fåglar. Annars äter de inget annat och blir för tjocka.

ARKEN ZOO

VI ÄLSKAR DJUR.

Vitaminer ges dagligen och det bör även finnas en kalksten, sepiaskal eller krossade snäckskal som kalktillskott och gärna också en jodsten för fjäderdräkten.

Färska frukter och grönt kan erbjudas i en separat skål, eller på ett fruktspett. De tycker också mycket om färskt gräs, vilket man enkelt kan odla i en groddbox och erbjuda året om. Tänk på att dåligt foder, snabba foderbyten och stress kan ge fågeln diarré.

HÄLSA, SKÖTSEL och UPPFÖDNING

Titta ofta över punkterna på besiktningsskylten, så har du en checklista för att se att undulaten mår bra! Var noggrann med att den inte är dålig i magen, verkar slö och äter dåligt, går ner i vikt eller visar tecken på förkylning som nysningar mm. De kan bli dåliga snabbt så vänta inte med att kontakta oss och sedan en veterinär. Erbjud gärna fåglarna att sitta under värmelampa i en del av buren. Detta förebygger sjukdom, och du ser att fågeln mår dåligt om den kurrar under lampan hela tiden. Klorna bör du klippa om de blir för långa. Använd en speciell klotång för smådjur. Om man råkar klippa i pulpan är det bra att ha blodstillande medel tillhands. Vill du ha information eller hjälp med kloklippningen så prata med vår personal, vi hjälper Dig gärna med detta. Ring för tidsbeställning.

Undulater blir köns mogna efter första ruggningen vid 4-5 mån ålder men ska inte uppmanas till häckning med någon holk innan 1 års ålder. Ungefär 8 dagar efter parningen lägger honan det första ägget och fortsätter lägga ett ägg varannan dag tills hon lagt 4-7 ägg och ruvar sedan dem i 18 dagar. Ungarna kläcks sedan med samma mellanrum som äggen lagts. Nu lämnar honan inte holken utan ligger och ruvar hela tiden och hanen matar henne. När ungarna kläcks bör man varje dag se efter så att inga ungar dött som genast måste plockas bort. Efter c:a 6 v. är ungarna självständiga.

FÖRSTA TIDEN HEMMA

När du kommer hem med fågeln bör buren vara monterad och inredd. Sätt in fågeln i sin kartong på botten, öppna ena sidan och låt fågeln själv flyga ut i egen takt. Låt den vara ifred de första dagarna men prata gärna lugnande med den och se så att den äter och dricker ordentligt. Det är viktigt att du lämnar en nattlampa tänd den första tiden hemma så att inte fågeln skadar sig under natten om den blir skrämmd.

Att vänja en fågel vid någonting nytt gör man oftast bäst genom att upprepa samma sak många, många, gånger. Börja med att stå en bit ifrån buren och prata lugnt, inga hastiga rörelser. Om den inte reagerar avskräckt kan du sätta dig en bit från buren och sakta närma dig. Om din fågel börjar flaxa kraftigt med vingarna kan den tycka att du är lite för nära, stå lite längre bort från buren och prata med den. Börja repetera sedan allting t.ex. öppna och stänga burdörren, och byta mat och vatten, massor av gånger varje dag (betydlig fler än vad som krävs) då vänjer sig fågeln vid det och blir inte rädd längre. Sätt redan nu envist in frukt och grönt varje dag.

Nästa steg är att lära fågeln att handen inte är farlig. Prova först att lägga händerna kring buren och sedan också på sidorna av buren, när det verkar ok kan du öppna dörren och vila handen inuti buren tills fågeln inte är rädd för det heller längre. Pilla och plocka lite med inredningen tills det verkar ok och försök sedan få fågeln att stanna när du närmar dig med handen, t.ex. genom en bit hirscolv som lockar. Det kan ta timmar, dagar eller veckor, men det går! Fortsätt sedan i små lugna steg, att skrämma eller tvångshanterar fågeln gör mer skada än nytta. Att använda samma uttryck hela tiden som "här kommer maten", "nu släcker vi" "god morgon Pelle" eller liknande ökar chansen för fågelprat.

Släpp fågeln lös först när den är handtam och trygg i sin bur så den vill återvända dit. Skräm inte in fågeln i buren utan ha gott om tid på dig när det är dags för första flygningen. Dra för fönstren så inte fågeln kan flyga in i dem, ta bort giftiga växter, andra husdjur etc. Det ska alltid finnas någon i närheten när fågeln ska flyga fritt. Tänk på att dem kan gnaga på tapeter, möbler och elektriska sladdar. När fågeln blir hungrig eller törstig så återvänder den normalt till buren även om det kan behövas lite vägledning i början.

TILL SIST...

Vi hoppas att du kommer att trivas med ditt nya husdjur! Alla tillbehör du behöver finns här hos oss och inköpslistan som medföljer i din djurmapp ger dig råd kring vad som behövs vid köpet och efterhand.

Har du de minsta frågor eller funderingar tveka inte att höra av dig till oss.

Vi hjälper dig givetvis både före, under, och lika självklart efter köpet så att allt blir så bra som möjligt!

ARKEN ZOO

VI ÄLSKAR DJUR.